

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégeiold-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szociális reformok

Debrecen, július 19.

Csodálatos természetrajza ennek a korszaknak, hogy a mikor szél-tire-hosszára s szinte unos-untalan a socialis reformok után kiáltozó szólamokkal van a levegő tele, éppen most nyomulnak előre legdiadalmasabban az alsóbb néposztályok ellen való különféle ártalmas törekvések.

A socialis reformok azt hoznák magukkal, hogy a nép terhei minél inkább megkönnyebbedjenek. Ilyen reformokat kérünk és várunk szüntelenül.

Ezeket várunk s egyre csak mások jönnek. Alig van nap, mely úgy a mindenható állami, mint az egyes hatalmasabb társadalmi osztályok részéről olyan újabb és újabb intézkedéseket és intézményeket ne hozna felszínre, amelyek kizárólag a nép terheit teszik még nehezebbé, már szinte elviselhetetlenné.

Maholnap újra abba a barbár korbá jutunk vissza, mikor az em-

beri egyedek és a gyengébb néposztályok az államban csupán igavonó kitarthatóvá lesznek az államnak s uralkodó társadalmi osztályainak. A nélkül, hogy emberi és természeti jogaikban akármelyik téren is előhaladást tehetnének, fejlődhetnének s az állami és társadalmi élet előnyeiben részesülhetnének. Oda lesznek szorítva az alsóbb néprétegek, hogy csak dolgozzanak, verejtékezzenek, de munkájuk s verejtékük minden árát az állam és a hatalmasabb néposztályok keserves munkájából minél több hasznot szipolyozzanak ki egyfelől az állam, másfelől ezen belől a hatalmasabb társadalmi érdekszövetségek s minél kevesebb maradjon meg azoknak, akiknek munkája eredményez minden hasznot, minden jót úgy az állam, mint az érdekközösségben levők javára.

Most mindennap jön egy hír, hol valami monopóliumról, hol valami kartelről.

És megbotránkoztatón mindig olyan fogyasztási cikket vonnak monopólium és kartel alá, amikből

legelső sorban és legnagyobb mértékben éppen a nép milliói kénytelenek élni.

A kartelekről már szinte tulajdonképpen beszélnünk: olyan sok és annyiféle. De valamennyi a nép kizsákmányolására létesül. Részint úgy, hogy az érdekszövetségek abban állapodnak meg, hogy áruikat valamely olyan magas árnál, mely nekik busás hasznot hoz alább *nem adják*, vagy pedig arra szól a kartelszerződés, hogy az általuk megállapított alacsony árnál, melynél a tovább eladásból nekik újra csak busás haszon kerül, magasabb áron *nem veszik* az árut. Vagyis a kartel természetrajza olyan, hogy az alsóbb néposztályoktól, a nép millióitól való vétel esetére letöri az árat, míg ugyan ezek részére való eladásnál emeli az árat. Mindkét körülmény csak a nép ellen van, a kartel-tagok javára s mindkét esetben úgy, hogy vagy egyáltalán lehetetlen a nép védekezése, vagy ha tán védekezhet is, akkor is újra nagy áldozatokkal.

A monopóliumot újabb időkben

Lefelé.

Irtá: *Vértessy Gyula.*

Tudtam, hogy csak délelőtt lehet otthon találni, mert akkor alszik, a nap más óráiban egyszerűen fellelhetetlen volt. Csodálatos nevű utcák butikkorcsmaiba és kávéházaiba bujt, olyan helyekre, ahová zsebmetszőkön és betörőkön kívül alig járt valaki.

Ó ott trónolt ezek között, ott ült és hallgatta őket, fizetve a pálinkáikat.

Különb Jász Mihály író ur, maga is csak olyan zülönten nézett ki, mint a többi. Azok se igen tartották őt uralmuknak, hanem csak olyan magukszörű csavargónak, akinek jól mehet valami aljas üzlete.

Mikor kérdezték tőle, hogy miért jár afféle helyekre, válvonogatva felelte:

— Mi közöttök hozzá! Mindenki oda jár, ahol jól érzi magát. Különb, ha tudni akarjátok, hát tanulmányozni járok oda.

Ez ugyan nem lehetett igaz, mert azokhoz a finom, mély drámai hatású asszonyrajzokhoz, amiket ő írt, aligha innen szedhetette a modelljeit, de ráhagytuk, nem lévén tanácsos ezzel az erőszakos, s könnyen felingerelhető emberrel vitatkozni.

— Tanulmányozni járok. Meg azután szeretem a gazembereket. A becsületes gentlemanekkel jól laktam. Ezek a gazemberek (különb ez még eldöntetlen kérdés, hogy

ők a gazemberek, akik élni akarnak, vagy azok, akik nem akarják engedni élni őket, elharácsolván előlük a betevő falatot is), ezek legalább érdekes, önálló felfogású egyéniségek, de ti, a kivasalt ruháitokkal és kivasalt modorotokkal, olyan egyformák vagytok mindnyájan.

És azután szeretem a piszkot, a fekete, a homályost. A fehér színt utálok, mióta rájöttem, hogy ez a legostobább és leg hazugabb szín. A fekete legalább nem hazudik; beismeri, hogy ő fekete és nem akarja játszani a fehér, szűz ártatlanságot. Sőt a színével óva int mindenkit, hogy semmiesetre ne közeledjek feléje, mert piszkol. A fehér meg esábit, hívogat, tőrbe ejt. Aljas szín! En már tudom, hogy mennyit ér az a híres fehérség, az a híres tisztaság.

Hanem nem magyarázta meg, hogy honnan tudja. Egyáltalában nagyon óvakodott tőle, hogy a belső énjébe bepillantást engedjen.

Sőt, hogy kísértésnek se legyen kitéve, hogy eláruijon magából egyet-mást, hát óvatosan került tőlem. Alig lehetett vele találkoznia. Lappangott, bujkált a sötétben. Sokszor lehetett látni részeg munkásnőkkel, meg az utcányokkal karonfogva járnia s ha ilyenkor véletlenül rábukkantunk, csak annyit mondott:

— Ezek legalább nem adják a becsületest.

S hovatovább kezdett szegény Jász egyre jobban zülölni. Hanem ha nagynéha irt valamit mégis, mikor már nagyon kifogyott a nagy pénzből is, meg az apróból is, hát amit irt, azt meg lehetett fizetni. Bájos, finoman elzelligrozott munkák voltak, akár csak Verlain verse, vagy Meisoniér remek kis képei.

Befejezett, művészi értékű dolgok voltak, tele finomsággal s a szerelem mélyesen mély, tiszta lélektani analízisével. Az én lapomnak is egy ilyen kis bájos rajz kellett volna az ünnepi számba s éppen ezért kerestem fel aznap délelőtt. Csakugyan otthon találtam. Tizenkettő felé járt az idő s ő még feküdt az ágyban:

— Legjobb itt! Milyen ostobák is az emberek, hogy úgy félnek a haláltól, holott olyan édes dolog pihenni, feküdni és nem csinálni semmit, nem érezni semmit. Milyen jó is lesz majd az utolsó reggel! Mikor egyáltalában nem kell többé soha felöltözni, se szivni ezeket az utálatos dohánycsutákat.

Rágyujtott egy erős szivarra s úgy folytatta:

— Ez is hülyeség attól, aki öntudatlanul mérgezi magát, de én öntudatosan teszem. Ez is siettetni az utolsó szép reggel eljövételét. Elveszi az ember étvágát. Nem is vagyok soha éhes. Nézd a karomat, hogy

Fehérneműt, csipkefüggönyöket. Női blousokat legszebben tisztít

I-ső fiók: Piac-utca 42.

Fűzőlet: Piac-u. 63.

FEUERSTEIN

II-ik fiók: Arany Janos-u. 15.

csak az állam üzi. Épen olyan lelketlenül, éppen olyan önön hasznára, éppen úgy a fogyasztó népmilliók ellen.

Mindenható hatalmával ki mondja, hogy bizonyos árut csakis ő adhat el, senki más kivüle. És olyan áron, mindig magas áron, a mint ép akarja. Az állam se akar törődni azzal, hogy monopoliumjai mennyi kárt okoznak a nép millióinak. A fő csak az, hogy részére újabb állami jövedelmi forrása legyen.

Mennél kulturálatlanabb valamely állam s minél kínosabb kényuralom alatt él annak nemzete, annál több-több ott a monopolium.

Nálunk is most, állami jellegünknek megfelelőleg, mert rohamvást haladunk az abszolutizmus felé, szaporítani fogják a — monopoliumokat.

A dohány, só, lőpor stb. egyed-árusághoz jön már nem soká a petróleum s a gyufa monopoliuma. Amikor aztán e cikkeket csakis az állam árusíthat minden verseny kizárása mellett. Még pedig a mainál magasabb árakon, amint ez már a monopolizáláshoz hozzá tartozik. A petróleum is sokkal drágább lesz s a gyufa, melynek doboza egy krajcár, három krajcár lesz.

Szóval szépen haladunk a szociális reformok felé.

Euresa szociális reformok ezek: semmit a népjárára, mindent a nép ellen! Így kontrázik rá a sok üres szölamra a kegyetlen valóság.

Inkább szavakban ne is hallanók már, csak tettekben látnók azt a sok — szociális reformot. (kp.)

A horvátok és az indemnitás. A horvát képviselők nagy része hazautazott. Azok, akik Budapesten maradtak, tegnap megbeszélést folytattak és ennek eredményeképp megállapodtak abban, hogy az indemnitásról szóló javaslatot megszavazzák. A törvényjavaslat árgyalásánál egy szónok szólal fel, aki egy nyilatkozatban azt az óhajt fejezi ki, hogy a függő kérdések békés megoldása remélhetőleg sikerülni fog.

A parlament szünete. A felirati vita végét járja. A kormány reményei szerint holnap-holnapután már a záróbeszédre kerülhet a sor, úgy, hogy folyó 22 én már az indemnitás tárgyalása is kezdetét veheti. Ha a pártok megbizottain kívül is akadnának szónokok, az indemnitás szombatira akkor is el lesz intézve. Hétfőn, 25-én kezdődnek az ujonejavaslat tárgyalása. Azután jön a román kereskedelmi szerződés, a kölesön- és beruházásokról szóló javaslatok, amelyekre egy-egy napot lehet számítani. A népszámlálásról szóló javaslat után jön a parlamenti szünet, amely a kormány szerint legkésőbb augusztus 5-én fog megkezdődni.

Holló Lajos beszéde.

A képviselőház ülése

— július 19.

A felirati vita elapósodott érdeklődést már a szölamra feliratkozottak pártjában sem tud kelteni.

Tíz perc szünet.

Berzeviczy Albert megnyitja az ülést; a jegyzőkönyv hitelesítése után nyomban a felirati javaslat folytatódólag tárgyalására, melynek első szónoka

Béla Henrik védelmébe veszi Trenesén-vármegye főispánját és tisztikarát azon támadásokkal és vádakkal szemben, melyekkel őket Szmrecsányi György illette. Bizonyítja, hogy azok törvénytelenségeket nem követtek el.

Nadányi Gyula a választási visszaélésekről beszél, Várady Zsigmonddal polemizál, tagadja, hogy az ellenzék is erőszakoskodott volna, a munkapárti provokálta a felbátorodást. A Kossuth-párt felirati javaslatát fogadja el.

Richter János főreértett szavait igazítja helyre, melyet tegnap tett Szmrecsányi beszéde alatt. Folytatván beszédét, cáfolja Szmrecsányi György tegnap felsorolt adatait, a munkapárt választási visszaéléseire vonatkozólag. Aktákkal bizonyítja, hogy Árva megyében a néppárt oly óriási terrorizmust fejtett ki, hogy a személy- és vagyonbiztonság a legnagyobb veszélyben forgott. Attér ezután Rakovszky István csornai választására és szemelvényeket olvas fel a mandátum ellen beadott panasz és petícióból. Majd sorra cáfolja Szmrecsányi György adatait és súlyos néppárti atrocitásokat hoz fel. Végül reflektál arra is, hogy őt tegnap a karzatról egy hang Judásnak nevezte azért, mert ő liberális. Igen, kijelenti, hogy liberális, politikai szempontból. Nem ismer valláskülönbséget emberek és emberek között. Kijelenti, hogy senkisémből sem rombolta le a nép hitét annyira, mint a néppárt.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után

Holló Lajos: Azt hiszi, hogy a felirati vitában ő a legutolsó szónok, tehát helyénvalónak tartja, ha a pártja részéről bizonyos kijelentéseket tegyen. Szükség van arra, hogy a pártok kifejtsek felfogásaikat az ország színe előtt.

1867 óta hét milliárd forintot emésztett fel a kormány, amely összegnek nagy részét a katonai kiadások és a birodalmi hatalmi célok emésztettek fel. A gazdasági önállóság hiánya miatt sok ezer embert veszítünk el, akik kénytelenek kivándorolni. Az általános, egyenlő, titkos választójog által nincs veszélyeztetve a magyarság souverainitása. A Batthyány-féle felirati javaslatot fogadja el.

Ostffy Lajos beszélt ezután. A progressiv politika híve, a Kossuth-párt feliratát fogadja el.

Ezzel az ülés véget ért.

megfogytam. Pedig valaha szép szál legény voltam ám.

Csakugyan az volt! Most már csak önmagának az árnya lett ez a hatalmas, erős ember. Nem is volt esoda ilyen élet mellett! S mi kergethette őt ebbe a zül- lésbe?

— Miről gondolkozol?

— Rólad, hogy mi kergetett téged, az előkelő, felkapott író, a mindenütt de- delgetett gavallért, a kárhozatba, a zül- lésbe?

— Csak semmi frázis. Az még nincs eldöntve, hogy ebben a világban van-e az igazi kárhozat, vagy abban az előkelő világ- ban, amit odahagytam. No, dehát mit be- szélünk mi erről. Nem ezért jöttél te ugye- e, hanem valami irás kedvére. Csakhogy nin- csen ám. És egyáltalában nincs kedvem írni. Pedig pénzem sines ám. Hanem tudod mit, eladok neked egy témát. Van kidobni való negyven koronád? No, ha nincs, az ze baj. Tudja Isten miért, de elfogott valami őszu- teségi roham. Lehet, hogy ez is a vég elő- érzete. Az ember, mielőtt elpályáznék innen, hát meg akarja magyarázni az életét valaki- nek. Jó téma. Megírhatod...

Én is szerettem valaha a fehéret, a tisztát, mint ti és én tele voltam munka- kedvvel, ambíciókkal, reményekkel, ideál- z-mussal; erős, egészséges agyu legény vol- tam, aki talán mentem volna is valamire, de utamba került egy leány. Egy eány, aki tisztának, szentnek, ártatlannak látszott. S az egész család, mintha maga lett volna

a megtestesült becsületesség, tisztesség és jó- ság. Pompásan éltek, fényes lakást tartottak, mindenütt ott voltak, mindenre telt. Egyszer célzást tettem az öreg ur, az apa előtt, hogy miből telik minde erre s ő akkor a birtokát emlegette, valahol Nógrádban, amely bérbe van adva.

A leányt napról-napra jobban megsze- rettem s már azon a ponton voltam, hogy megkérjem, amikor egyszerre csak azt az ir- tóztatos dolgot hallottam, hogy Irénnek ked- vese van, egy híres, öreg gróf, az tartja ki az egész familiát.

Mint az őrit, úgy rohantam hozzájuk. A leány mosolyogva hallgatta végig a beszé- demet:

— Csak nem kell komédiázni, édes Mi- sikém! Ne féljen, nem halunk bele a gyalá- zatba. Sőt tovább is élni fogunk boldogan. Csak magát nem értem, hogy olyan csacsi volt, hogy eddig azt hitte, hogy a levegőből é- iünk, holott tudhatta, hogy apának semmi hivatala, se jövedelme nincs.

— Azt hazudta, hogy van birtoka.

— Uram, kikérek magamnak minden- féle sértő feltevést! Ön egy gavallérral áll szemközt. S az a család, melynek én vagyok a feje: tisztességes. Valami irigy számár tele- beszélte a maga fejet azzal a gróffal. No, hiszen arra a szegény vén emberre feltékeny is lehet! Ó a mi barátunk! Nekem ifjúkori pajtásom. Együtt szolgáltunk a négyes dra- gonyosoknál. A barátságunk azóta tart. Irént imádja, mint a leányát. Értse meg, mint a leányát.

— Hiszen attól csak nem félt? — foly- tatta a mama — meg aztán oly ritkán jár ide, s ha néha elmegy vele Irén utazni, mintha az édes apjával menne. Bizony, Irén el lenne nélküle, de Istenem, a szegény leány miből éljen?

— Én elvettem volna, mert én úgy imádtam, mint az istenemet!

— Csacsikám, ne imádj engem és ne akarj két koldusból egy párt csinálni, de szeress és nyugodj bele abba, hogy az a vén számár járjon utánam. Én csak téged szeretlek. Bizony nem is azt a vén majmot. De papának meg mamának igaza van, hogy élni kell. No, ne bolondozz már. Marad min- den úgy, ahogy volt. Irén csak a tiéd, örökre csak a tiéd...

Simogatva, esőkolni kezdett, én pedig határtalan utálattal, s dühvel ellöktem ma- gamtól, s kimenekültem...

Ekkor vesztettem el a talajt a lábam alól. Kimondhatatlan utálat, gyűlölet fogott el, minden iránt, ami és mindenki iránt, aki csak látszott is fehérnek, tisztességes- nek, s belemerültem a sárba, iszapba, feke- teségbe.

S elkövettem a legaljasabb dolgot: a szeretője lettem én is annak a bestiának!

Kiugrott az ágyból, s öltözni kezdett:

— Sietek a korosmába, mert iszonyu józanul látai az életet. Ugy-e, jó téma? Megírhatod. Nem kell érte negyven korona, de egy sörös reggelit fizethetsz — sok sör- rel, kevés reggelivel...

Óvakodjunk a molyoktól!

Közhasznú intézmény VEGH GYULA szücsmester moly- kar ellen védő, biztosító és raktározó intézete
FŐ-UTCA 42. sz., az udvarban.
Férfi és női, városi bundák, uti bundák, szőnyegek, gal- lérok, karmantyuk MEGÓVÁSAT bevesett szigorú, szolid árak mellett eszközli. Tisztelettel!

Vegh Gyula.

Ritka alkalom!

Leltározás előtt állván,
óriási CHINAEZÜST rak-
tárunk csökkentésére az
összes dísz- és használati
tárgyakat saját beszerzési
árunkon bocsájtjuk nb.
: vevőink rendelkezésére :

Löfkovits Arthur és Társa
ékszerészek.

Az egyház bérpalotája

Uj tervek

— július 19.

A református egyház régebb idő óta foglalkozik egy tervvel, amely a volt püspöki ház és a kántori lakás helyén egy bérpalota felépítését célozza. A presbyterium erre a telkre vonatkozólag terveket is készített, azonban a beérkezett ajánlatok közül egyet sem tartott célszerűnek.

A bérpalota régen huzódó ügyében ma új lépések történtek. Összeült az e célra kiküldött bizottság Kovács József polgármester és Dicsőfi József elnöke alatt s megállapította a módot, amellyel a bérpalota ügyét meg lehet oldani.

Mínthogy az előbbi terveknek az volt a hiba, hogy a mostani püspöki hivatalnak s az énekvezéri lakásnak aránylag kicsiny a telke, a bizottság elhatározta, hogy 100 ezer koronáért megvételre ajánlja a presbyteriumnak a kollégium tulajdonát képező Hatvan-utca 3. számú házat s az így támadó hatalmas telken építteti fel a bérpalotát.

Ha a presbyterium, mely vasárnap tart gyűlést, elfogadja a bizottság javaslatát, úgy legközelebb kiírják a pályázatot a három telkre vonatkozólag.

Rákosi Viktor levele.

A hajdunánási
bábákról.

Hajdu vármegye főispánjának jelentése kapasan annak idején mi is megemlékeztünk Hajdunánás népesedésének apadásáról.

Egy budapesti esti lap „Az Est” akkor állítólag helyszíni tanulmány alapján szenzációs riportot hozott erről az esetről, élénk színekkel festve a hajdunánási bábák működését és az odaváló hatóságok indolenciáját. Hajdunánás rajongva szeretett nagynevű követe, Rákosi Viktor, ki kerületének derék, puritán magyar népét és az ottani viszonyokat a legjobban ismeri, tegnap erre a cikkre levelet intézett az említett lap szerkesztőségéhez.

A levelet, amelynek minden sorából — teljes objektivitása mellett is — kisugárzik az a kölcsönös és benső ragaszkodás,

mely Rákosit kerületéhez fűzi, az alábbiakban közöljük.

Tisztelt szerkesztő ur!

Mély megdöbbenéssel olvasom, hogy Hajdunánás város erkölcsi felett micsoda ellentmondást nem tűrő határozottsággal törnek pártai. Hiszenegy óra alatt kinevezték magyar Sodomivá!

Ez a jóra való magyar város messze földön ösmeretes népe becsületességéről, józan életéről (alkoholizmusnak nyoma nincs!), szorgalmáról, tisztaságáról, egészségéről. Ott a birtokviszonyok rendezettek, a munkások kielégítők, kivándorlásnak nyoma sincs, a nép nagy áldozatokkal, a maga erejéből, zugolódás nélkül igen jeles iskolákat tart fenn, s ezért a kulturális állapottal is nagyon meglehetünk elégedve.

Ne tessék az ég szerelmére, a drámai hatás, a zolai színezés kedvéért ezt a népet pellengérré állítani.

Miről van szó? Ott a kérdés a megyei főorvos jelentésében: egy tömeges bábasszonyi manipulációról, aminő, fájdalom, szakadatlanul folyik mindenütt az országban és hol itt pattanik ki, hol ott. Ezt tessék körültekintően megragadni, vizsgálatot, szigorú, könyörtelen büntetést sürgetni. A többi fantázia, mely az ügy lényegének csak árt. Nánáson, ha valami járvány nem rojtja a mérleget, még a népszaporodás is kifogástalan, sőt az utóbbi években örvendetes emelkedés mutatkozik. Hol vagyunk mi az egykétől!

Szóval írni háré a bűnösöknek, de ne dobják bele ebbe a kosárba a népet. Sőt, vegyük ki belőle — ha benne van! Ha ebből a nánási fajtájú magyarból nekünk csak három milliónk volna, semmi baja se volna az országnak.

A kiváló bőr- és lithimus gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenyénél és hurutos bántalmaknál kiűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyvíz.

Kapható árányvízkezelésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST. Széchenyi-Ligetnél, Budapest, Rudolftr. 8.

A bebiztosított férj

Az ügynök: Nagyságos asszony holnap fürdőre utazik.

Az asszony: Ugy van.

Az ügynök: Nagyságos asszony kedves férje pedig elsőrendű betyár.

Az asszony: Hogy érti ezt?

Az ügynök: En úgy értem, ahogy akarom, de ő is érti, sőt nagyon is érti. A nagyságos ur elsőrendű betyár, ami azt jelenti a mi üzleti nyelvünkön, hogy muszájlump. Alig teszi ki nagyságos asszony a lábát, ő már lumpolni fog. Mulatókba fog járni, nem azért, mert azt hiszi, hogy visszatér a szabadsága, visszatér az ifjusága és akkor lumpolni muszáj, különben halvérű papushős az ember. Ezek, kérem, az elsőrendű betyárok, akik akarataik ellenére duhajkodnak és reggel még szédülő fejjel is azt hajtogatják, hogy jól mulattak, ennek így kell lenni, hej, haj, huj, visszatértek az aranyművesi napok...

Az asszony: Az aranyművesi napok, mi ez?

Az ügynök: Ez kérem, valami hülyeség, ami prospektusainkban szerepel. Lehet, hogy sajtóhába, de én évek óta így mondom és tessék elhinni, mégis én biztosítom be a legtöbb férjket.

Az asszony: Maguk férjeket biztosítanak?

Az ügynök: Nyaraló asszonyok számaözvegy férjeinek az erényét biztosítjuk. Nálunk család kizárt ügy. A fél úgy kapja vissza hitestársát, ahogy ott hagyta. Itt nincs szédélgős uraságoktól levett ruhákkal... de mit is beszélök, ez egy más szakma.

Az asszony (figyelve): Nos és hogy történik a biztosítás?

Az ügynök: Nagysád nevetni fog. Mert hosszú pályámon minden nagysád nevetett. Nagysád keserűen kacagni is fog. Nagysád majd ki akar engem rugni, végül nagysád így szól: nem is olyan rossz és akkor jól van, mert akkor az ügy perfekt és én zsebrevehatom a províziót. Tehát a biztosítás úgy történik, hogy a kedves férj kap a mi intézetünkől egy csodaszép nőt az egész nyárra.

Az asszony (nevet).

Az ügynök: Brávó. Nagysád nevet... A csodaszép nő úgy lesz beállítva, hogy a kedves férje azonnal belebotlik és ettől a perctől kezdve csak a csodaszép nőért bomlik.

Az asszony: Hah és ez egy biztosítás? (Keserűen nevet.) Takarodjék.

Az ügynök (magában): Itt a keserves röhögés... kirug... Jól megy Strausz, jól megy Strausz... (fenn). Ez a csuda szép hölgy egész nyáron fogja bolondítani kedves férjét. Eljár vele vacsorázni, de visszatartja oktalan költségeitől, megjelenik minden löversonyven, nyári színházban és lehetetlenné teszi, hogy a kedves férjbarátok társaságában leromolják. Es végül hitegetni fogja menyeyi jókkal, ami által eléretik, hogy a kedves férj nem keres másfelé. Hölgyeink roppant ügyesek, de erényesek és a vállalat garantirozza, hogy elesábitás nem lesz.

Az asszony: Nem is olyan rossz.

Az ügynök: Strausz, ird be: harminc korona.

Az asszony: Mi az?

Az ügynök: Ráparancsoltam magamra, hogy irjam be a megkeresett províziómat, mert Nagysád richtig mondta: nem is olyan rossz, hogy az üzlet perfekt... Gyerünk.

(Papirosokat vesz elő, blankettákat irat alá és tíz perc múlva távozik. Lent az utcán megrohanja a férj.)

A férj (izgatottan): Nos, sikerült?

A barátja (büszkén): Nem volnék bohózat író, ha ilyesmit nem tudnék nyélbe ütöni. Most mehetsz a barátinóddal, akihez télen csak drukkolván mertél besurranni, most mehetsz nyílt potával és itt van harminc korona, ezt küldi a feleséged az első züllésre. Ray.

RABLÓ a hentesboltban

Katona
a tettes

Debrecen, július 19.

A vakmerőségnek egy hallatlan példáját mutatta meg ma egy katona, aki világos nappal ki akart rabolni egy, a város forgalmas helyen levő hentesboltot. Szinte csodálkozik az ember azon, hogy lehetett oly merész a rabló, amikor az egyenruha rögtön elárulta, hogy micsoda s hol keressék a bűnöst. Az önmagáról teljesen megfeledkezett katona most őrizet alatt van s gondolkozhatik tettének rettenetes sulya felett.

Az eset részletei a következők: Háromnegyed öt órakor telefo-

A „DEBRECEN” hirdetéseit el kell olvasni, mert mindig
talál az olvasó benne valamit, amit hasznára fordíthat.

non jelezte a 44. számú rendőr hivatalos rövidséggel, hogy a Szent Anna-utca végén levő s Balogh József tulajdonát képező bentes boltban rablási kísérlet történt. A rabló az alatt ment be az üzletbe, míg a tulajdonos valami ok miatt bement az üzletből benyilóba s kinyitva a pénzes fiókot, nagyobb mennyiségű papírpénzt magához vett s azzal utnak iramodott. Ekkor jött ki Balogh József az üzlettulajdonos, akinek sikerült elcsipni az ajtóban a rablót. A dulakodás hevében Balogh József keze oly erősen sérült meg az üvegajtótól, hogy kénytelen volt elengedni a tolvajt. A menekülőben egy 61-ik gyalogezredbeli közrablóra ismertek a szemtanúk, amit bizonyított a betörőnek a boltban maradt sapkája is.

A jelentésre Budaházy Jenő fogalmazó ment ki az ügyeletes biztossal s megállapította, hogy a jelentés a történeteknek megfelelő. A fogalmazó a nyomozó rendőrök élén ekkor a Pavillon-laktanyába ment, magával vive az áruló 8161-es számú sapkát, mely után megállapították, hogy a gazdája Schiessler János közlegény. A sapka gazdája azonban a Péterfia-utcai garnizon-arrestben teljesített szolgálatot, tehát ő nem lehetett a rabló.

A nyomozást ekkor a laktanya ügyeletes tisztje vette a kezébe. A jelenlevő polgári szemtanúk leírása után megállapították, hogy a rablási kísérletet Rózenberg Samu nevű kőzkatona követte el, akiben a szintén megjelent Balogh József hentes ráismert a tettesre.

A katona tagadta bűnét, azonban hiábavaló minden tagadása a bizonyítékokkal szemben. A bűnöst őrizet alá helyezték s megindították ellene az eljárást.

Kincset találtak!

Az Egyháztéren most fektetik le a gázcsöveket. Az ásatási munkálatoknál megtalálták a Rákóczy-harang tornyának

a Vöröstoronynak támfalát

Egy vastag könyv fekszik előttem kitérve, a történelem könyve. Mi szegény magyar népünk történetében lapozgattam. Ne ijedj meg kedves olvasó! Nem következik most dicső népe nagy királyainknak és hőseinknek. A nagyok, a koronások, a glóriások, az oszlopokon és képtárakban megörökítették himnuszából úgy vélem, elég volt. Nem akarok az elmúlt dicsőség lantosa lenni, csak a régi, napsugaras idők elfelejtett, a csákánytól megbontott Szent András templomáról akarok beszélni.

A régi Debrecenről, a tizenhetedik század első évtizedeiről, amikor e város felett felleg nem volt sehol, a derűs égbolton enyelve röpködtek a fényes sugarak, a jövő reménységét hintve a földre. Vidáman ragyogott a meleg verőfény, csend volt, béke volt Debrecen városa körül. Nem volt ellenség, mely vérrrel áztatta volna a széles levelű, dus kalászu füvet, lovaival nem legelte le,

átkos lábnyomával nem gázolta le a felsarjad fütengert.

A régi Debrecenről akarok beszélni, amelyet semmiféle iga, nyomoruság nem tudott megtörni. Meggyötörhette, kiszípolyozhatta az ellenség, de a lelkével nem birtak meg soha.

Százszor elpusztult ez a város és százszor új életre ébredt. Mely Isten kovácsolt ilyen szívóssá, hogy ha rád hengerítették a Fátum köveit, amely pedig hatalmasabb az Istenek hatalmánál, te nem morzsolódtál össze, hanem hadat üzentél a sorsnak és kényszerítetted Kliót — aki már százszor és százszor elvégezni látszott halálotat, — hogy új fejezetet nyisson számodra könyvében?

Ennek a városnak népét nem tudta megvenni varázsával, kincseivel semmi hatalom. Hogy boldogulhasson: ellenséggel nem cimboráskodott. Idegen, bitor hódító előtt nem kereste üdvét a megalázkodásban, hanem magamagában, a saját erejében bizott s mikor mindenkitől elhagyatva állott, Debrecen népe megtalálta mindig a mentő utat.

Debrecen népének leigázhatatlan szabadságszeretétén kárba vesztett a jogbitorlók minden erőfeszítése. A föld hatalmaságai kemény próbára tették ezt a várost, de hiába. Mert a szabadság ereje benne élt s kényszerítette a föld hatalmasait, hogy ennek az igének engedelmeskedjenek.

Az Egyház-téren most fektetik le a gázcsöveket. A munkások csákánya már délelőtt egy régi fal-maradványt bontott meg. Délutánra körülbelül két és fél méter mélységre ástak, amikor négy csontvázat találtak s a fal-maradvány végét. Értésítették Zoltay Lajost, a városi múzeum őrét, aki a fal-maradványokról méréseket vett fel. Munkatársunk előtt Zoltay Lajos a következőképpen mondta el véleményét:

— Az új gázcsövek lerakásánál két régi kőfal töredéket találtak. Az egyik, a délfelől levő két méter kilencven centiméter vastag s ez annak a toronynak támasz fala, amelyet Barta Boldizsár krónikája így említi:

„Mintán t. i. az 1631-ik év egész folyamán Zólyomi Dávid, Debrecen városát itt szállásoló hadaival terhelő és innen indulának ki Rákóczy fejedelem itt szállásoló csapatai, a fent érdekelt rakamazai hadjáratra, ennél fogva az ez évi sanyaruságok elfelejtéséül a közelebb nevezett hadjáratkor elfoglalt lövészerszámokból önteték 1636. évben Rákóczy György fejedelem Gyulafehérváron azon 50 mázsás harangot, mely 1637 évben, július 3-án Garázda György és Lakatos Mátyás debreceni polgárok által a fejedelem költségén nem kevés b. j. és sok fáradsággal elhozatván, a városi nép szerfölött nagy örvendezése közben ajtatos éneklés és egyházi beszéd tartása mellett ideiglenesen az azelőtt kevés idővel épült templom délfelől eső cinteremébe (porticus) helyheztesített volt el, majdan pedig 1642-ik évben ezen Rákóczy-féle harang állandó helyiségéül Fekete István főbírósgában és gondviselése alatt a Vörös toronyt építették.“

A talált fal tehát egyik támaszfala volt a Vöröstoronynak. Ezt mostani felméréssel és a rendelkezésre álló régi adatok egybevetésével megállapítottam. A másik fal sokkal keskenyebb: egy méter 32 centiméter széles. Ez a régi Szent-András templomot körülvevő kerítés északnyugati falazatának egy része lehet.

A szélesebb falból kikerült téglá fel-tűnően széles, lapos téglá. Hasonló méretűek a esucsives kori (XIII—XV. század) templomokban talált téglák méreteihez. Ezért nem lehetetlen, hogy a debreceniek a Vöröstorony építésénél, ezeket a téglákat valamely régi esucsives épület, például a Csapó-utcai zárda falából vették ki és rakták a torony fundamentumába. A két fal között csontvázat is találtak. Szinte természetes, mert a régi

templomok környékén a középkorban temető is volt.

Hogy a csontvázak mióta vannak a földbe, megállapítani nem lehet. A reformáció előttiek talán, papok, városi előljárók csontjai lehetnek a XIV—XVI. századból.

Erdemes volna, ha a város ásatásokat végeztetve a templom körül, mert biztos adatokat nyerhetne a régi Szent-András templom fekvésére vonatkozólag. (H. B.)

UJDONSÁGOK.

— **A Gönczy-szobor leleplezése.** Megírtuk, hogy a hajdumegyei tanítók kezdeményezésére mozgalom indult meg, hogy a nagynevű paedagógusnak, Gönczy Pálnak Hajduszoboszlón szobor emeltessék. A szobrot Somogyi Sándor, a neves fiatal debreceni művész készíti és szeptember 4-én leleplezik le nagy ünnepségek keretében.

— **A református kántorok és a magyar ének.** Hódmezővásárhelyről táviratozák: A magyar református énekvezérek országos egyesülete Hódmezővásárhelyen tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen kimondták, hogy kéri az énekeskönyv magyar ritmus szerint való átalakulását és azt, hogy a már elkészült próbaénekes-könyvből magyar ritmusú énekeket és zsolnárokat csatoljanak a régi énekeskönyvhöz.

— **Vége a kávéházi telefonálásnak.** A debreceni kávéházak törzsvendégeit nem éppen kellemes meglepetés fogja érni a napokban. Siket Traján nagyváradi posta- és táviratigazgató rendeletet bocsát ki és szigorúan meghagyja, hogy minden előfizető csakis a saját használatára veheti igénybe a telefont. Mások egy korona díjat tartoznak fizetni. A legszenvedélyesebb telefonáló egyének éppen a kávéházi törzsvendégek, akik örökké a kávéházi telefont és a központi kisasszonyt nyaggatják. Természetesen, ha bejön a koronás rendszer, a potya beszélgetők száma alaposan megeszappan. Az új rendszer pár nap múlva életbe lép.

— **Eljegyzés.** Fenyő Mihály, a Fenyő Sándor és Fia cég beltágya Debrecen, eljegyezte Farkas Berta kisasszonyt Kolozs-várról.

— **Dóczy Gedeon nyugdíjba megy.** Dóczy Gedeon, az ipariskola igazgatója beadta kérvényét nyugdíjaztatása iránt. Dóczy Gedeon 1877 óta áll az ipariskola szolgálatában, 80 éves öreg ur, két emberöltőn át tanította a magyar ifjúságot. 1200 korona tiszteletdíját kegydíjként kéri folyósíttatni.

— **Eltörte a lábát.** Tegnap délelőtt végzetes szerencsétlenség érte Györffy Imre vaggongyári munkást. Amint az egyik hivatalból a másikba akart átmenni, a lépcsőn megeszusott, s legurult. Esése oly szerencsétlen volt, hogy jobb lába a bokájában kettőtört. Az előhívott mentők szállították be a kórházba.

— **Az új kenyérgyár.** Debrecen város közönsége bizonyosan örömmel üdvözlöi Kupfer Jenő legújabb vállalkozását, mely abban áll, hogy a Varga-kertben egy új kenyérgyárat létesített. A kenyérgyár egy modern berendezés, mint a nagyság tekintében a fővárosi kenyérgyár után az első helyen áll Magyarországon. A kenyérgyár szükségét hangoztatnunk teljesen felesleges, különösen ha tudjuk, hogy teljesen tiszta, burgonyamentes — és mégis olcsó kenyeret fogunk kapni. Az új kenyérgyár a napokban megkezdte üzemét.

— **Ajánlat telekvételre.** Nagy Károly és neje kis Zsuzsanna ajánlatot nyújtottak be a városhoz, hogy kőnyatelepi föld-

KÖZGAZDASÁG.

A debreceni Első Takarékpénztár felévi merlege.

1910. június 30-án.

Vagyon. Ingatlanok értéke 1.083,277.99 K. Leszámitolt váltók 14.854,910.31 K. Jelzálogos kölesönök 12.109,039.73 K. Lombard előlegek 39,618.— K. Értékpapírok 5,596,157.— K. Zalogleveleink biztosítéki alapjának értékpapirjai 411,600.— K. Folyószámla adósok 9,649,217.20 K. Adósok 29,163.14 K. Építkezés 193,633.71 K. Pénzkészlet 40,081.43 K. Összesen: 44,006,698.51 K.

Teher. Részvénytőke 3,000,000.— K. Tartaléktőke 5,440,000.— K. Zaloglevélbiztosítási alap 411,600.— K. Értékpapírok árkülönbözeti tartalék-alapja 278,249.28 kor. Ingatlanok értékesítkelési tartalék-alapja 367,399.75 K. Nyugdíj-alap 500,000.— K. Betétek: csekk-számlákra 255,573.— K. Visszleszámitolt váltók 7,857,963.05 K. Bankelőlegek 1,500,000.— K. Átruházott kölesönök 3,482,188.68 K. „Közművelődési alapítványunk“ 36,231.25 K. „Szeretetházi alapítványunk“ 10,000.— K. Forgalomban levő 4 és fél százalékos zalogleveleink 883,700.— K. Követelők 34,738.10 K. Atmeneti tételek egyenlege és adótartalék 207,528.41 K. Nyereség: áthozat 40,326.53 K. Nyereség a f. félévben 341,962.87 K. Összesen 382,289.40 K. Végösszeg 44,006,698.51 K.

Kiadás: Betéti és csekk-számla kamatok 414,933.72 K. Visszleszámitolási kamat 235,988.69 K. Saját zalogleveleink kamata 13,233.49 K. „Szeretetházi alapítványunk“ kamata 250.— K. Tiszti fizetések és lakbér illetmények 46,192.— K. Nyug- és kegydíjak 5,180.04 K. Napidíjak 5,090.— K. A felügyelő bizottság illetménye 1,500.— K. Adók és illetékek 5,400.15 K. Üzleti költség 9,895.33 K. Adakozás 332.— K. Atmeneti tételek és adótartalék 207,528.41 K. Nyereség: áthozat 40,326.53 K. Nyereség a f. félévben 341,962.87 K. Összesen 382,289.40 K. Végösszeg 1,327,813.23 K.

Bevétel: Nyereség áthozat 1909-ről 40,326.53 K. Kamatok: váltók után 557,073.46 K. Kamatok: jelzálogkölesönök után 335,041.16 K. Kamatok: lombard előlegek után 1,767.32 K. Kamatok: folyószámlák után 259,860.74 K. Jutalékok 22,688.14 K. Értékpapírok jövedelme 92,644.45 K. Ingatlanok jövedelme 17,506.98 K. Leírt követelésekből befolyt 904.45 K. Összesen 1,327,813.23 K.

Dr. Benedek (Gottlieb) Marton

ügyvédi irodáját

Debreczenben, József kir. herceg-utca 17. szám alatt

megnyitotta.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat ógnél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

— Jövök, jövök. Itt vagyok már! Csak ezt a gyermeket ne bánts! — kiáltá most Magda asszony, ki az atya és a leány közti szokatlan szóváltást meghallva, nagy sietve odahagyta rejtek helyét és a felbőszült férjéhez közelelt, hogy haragját ő rajta töltsé csak leányát ne bánts.

Azonban a feláldozó anyai szeretet példája, valamint a pár pernyi időköz némileg csillapíták Kupec Mihály haragos indulatát, összeszorított ökle alá ereszkedett és csak szavakban öntötte ki nagy felindulását.

Ami kemény kifejezések csak eszébe jutottak, mind feleségére szórta, azért, hogy világos tilalma ellenére a mogyoródi vásárra ment. Ha ő itthon marad, mindez nem történik; de neki nincs maradása; magára hagyja a házat, a jószágot, csak hogy a koma asszonnyal tereferéljen; mit bánja ő, ha ez alatt az egész ház felfordul stb.

Kupec Mihály úgy belekiáltotta magát a fölindulásba, hogy végre már azt sem tudta, mit vándort hánytorgat fel feleségének; de ez jól ismerve férje természetét, mindjárt sejtette, hogy egyéb zakatolja őt ma, mint az a kis baj az üszövel, amely utóvégre meg is szűnt már bajnak lenni és hagyta őt kiáltani, káromkodni. Előbb ugye lehet őt észre téríteni, míg ki nem larmázta magát. Csak midőn nagy felháborodásában azt találta szemére lobbantani, hogy végre is ő lesz az ő megrontója és sokkal különben állana ő most ha neki más felesége volna és rongyos nemzetségét kezdé előrántani, még apjának, anyjának sem hagyva békét, akik pedig már régen a földben nyugosznak. Magda asszony ott hagyta őt az udvaron, bement a házba és csendesen meghuzva magát a póciók, sűrű könyhullatással ügykezett elfacsarodott szívének enyhületet szerezni, azon forró óhaj-tás mellett, hogy az Isten szeretett férje iránt kegyelemmel legyen és ne rójjá fel neki a heves indulat vétkei kifakadásait.

Kupec Mihály még egy ideig veszekedett, káromkodott, aztán otthagya őket és egy fordulót tett a gazdaság körül. Kereste a bojtárt, kinek vigyázatlanságából a tarka üsző a lóherébe tévedt; de az már tudta, hogy a gazda ilyen alkalommal olvasatlanul osztja ki botjával a jövendőre szóló oktatást és jó eleve a szőna között bujt el; Kupec gazda tehát legalább a szóbeli illetőséget osztotta szét a többi cselédség közt, emlékezet okáért.

(Folyt. köv.)

Mindenben csalódhatik

az ember, csak a „Debreceen“ apróhirdetéseiben nem. Bármire van szüksége, vagy bármit ajánl, hirdessen a Debreceen apróhirdetéseiben.

Akinek

rheomája, ischiassa, köszvénye, idegbaja van, annak szívesen adok ingyen felvilágosítást arról, hogy hogyan szabadultam meg ezen bántalmaktól.

BAYER KÁROLY.

Illertissen (Bayer.)

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3'10 m. hosszú	1 szelvény 7 korona
elegendő teljes férfiruhához)	1 szelvény 10 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
ára csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 koronáért éppúgy felöltő-szöveteket, turista-lodent, seiyemkamagant gyári áron küld a mindenütt ismert, megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel Imhof, Brünn. 11.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha szövetségletét díre a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendel. Oriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. Szabott, legolcsóbb árak! Bármily kis megrendelés teljesítése szigorúan mintahű és figyelmes.

Sensatiós találmány 1909

„Jupiter öngyújtó fémgyertya zsirtalan petróleumlámpával. Használatban 10-szer olcsóbb, mint az egész közönséges Milly-és Starius gyertya, mert az egyszeri töltés 5—6 fillérbe kerül és 18—20 órán át mesésen világít, a világításnál lehet hol nagyobb és kisebb fényre igazítani és ezért mint éjjeli lámpa igen célszerű. „Jupiter“ meggyújtása nélkül csak egy nyomást kell a gyertyán levő gombon tenni és már is ég! Tíz évi jóállás minden lámpáért és igen ajánlatos minden családnál szalódnál, templomnál stb. Ára K 6.—, 3 drb. K 16.— 6 drb. K 30.—, 12 drb. K 57.— éjjeli világító tómpítóval. Utánvétel 1 koronával több, ügynökök, viszont eladók kerestetnek.

Öst.-Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen. 27 Wien, V., Wiedner Hauptstrasse 10. 4

Grimm családi pensió

Budapest, VIII. Üllői ut 14. sz.

Előkelő otthon egyesek és családok számára rövidebb vagy hosszabb tartózkodásra. — Központi fekvés a Kálvintértől néhány háznői távolságban a belváros közvetlen szomszédságában, a gróf Károlyi-féle bérpalotában. Világos utcai szobák, elegáns, kényelmes berendezéssel.

Villamos közlekedés minden irányban, a ház előtt megállóhely.

Elsőrendű konyha, mérsékelt árak. — Villanyvilágítás, fürdők, lift.

Telefon 177—63.

Telefon 177—63.

Nyári alkalmi vásár

Kretonok

elsőrendű minőség most 31 kr.

Selyemfényű ruhavászon,
minden színben most 39 kr.

Valódi francia Delin
a legjobb minőség most 57 kr.

Ibolya nyersselyem
ruhákra és bluzokra most 110 kr.

Csipke szövetek
tüll és guipure minőségben most 65 kr.

Madeira batisztok
gyönyörű szép mintákban most 55 krtól

Ujdonságok igen nagy és izleses választékban.

Bosznay J. és Társa

divatruházában

DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

MEGLEPŐ SZINTE CSODALATOS
GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

*zel gyomor-ese-hólyagés
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Debreczenben kapható

KONTSEK GÉZA

fűszer- és csemegé kereskedésében

5 DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Uj! Ruhakölesző intézet. Uj!

LATINKA LAJOS

szabó, vegytisztító és javító intézete

BATHYÁNYI-UTCA 12,

Ruhakölesző vállalata. Mindennemű jelmez és alkalmi ruhák nagy választékban. Szini előadásokra, szüreti és álarcos alkalmakra. Vidékre is csekély díjért kölcsön kaphatók.

Külön osztály. Uraságoktól levetett ruhákat a legmagasabb árakban veszek s rendbe hozva olcsón árusítom.

Öltönyök 1 órán belül szépen kivasaltatnak 1 kor. 20 fillérért.

Becses pártfogást kér

Latinka Lajos.

Olcsó árak!

Igazi uriember

igyekszik minél kifogástalanab-
bul öltözködni, az élelmes szabó-
mester és ruhakereskedő pedig
igyekszik hirt adni magáról,
hogy rátaláljon, aki keresi. Aki
jó szabót vagy jó megrendelőt
keres, hirdessen a **DEBRECEN**
hirdetési között s áldani fogja
azt a napot, amelyen ezt a jó
tanácsot megfogadta.

HIRDETÉSEK

fölvételnek a kiadóhivatalban, gr.
Dögenfeld-tér 2. szám alatt.

Használjon Nagysád FÖLDES-féle Margit-Crémet

hogyan arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes féle Margit-Créme a főrangú
hölgyeknek is kedvenc szépítő szere, az
egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításá-
ban rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló
hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crémet utá-
nozzák és hamisítják, tessék eredeti véd-
jegyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak
ilyen készítményért vállal a készítő min-
dennemű felelősséget.

A Földes-Féle Margit Crème ártalmatlan,
zsirtalan és vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű tisztátalanságát,
szeptét, pattanást, miteszert, májfoltot, rán-
cokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít.
Nemcsak az arcból, hanem a nyak, váll
és kézfehérítésére és szépítésére is leg-
alkalmasabb. Nagy tégely 2 korona, kicsi
1 korona minden gyógyszertárban és drogériában.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN, gyógyszerész
ARADON.

Kapható: Debreczenben Balázs Ödön, Grosz
Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Mihalovics
Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László,
Tóth Béla, H.-Szoboszlón Barbóc Zsigmond,
H.-bözörményben Ercsey G., gyógyszertárakban

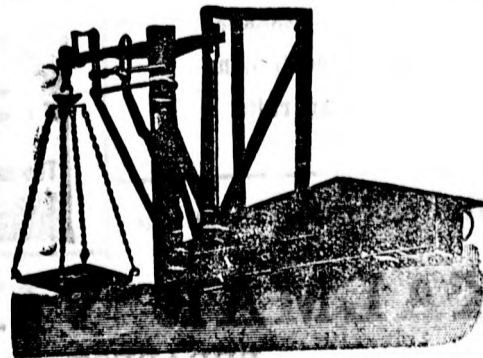
Schember C. és Fiai

os. és kir. udvari hídmérleg- és gépgyár
Budapest, VI., Váci-körút 59.

Ajánlja legjobb minőségű

egyensúly-, tizedes-, tolósúly stb.
rendszerű és mindenféle

gazdasági mérlegeit.

Kilmerítő árjegyzékkel készséggel szolgál

Donogán és Somossynál DEBRECZEN, Kistemplombazár,

~ Fürdő köpenyek. ~
Női- és férfi uszóruhák.
Trico és Piqué paplanok.
~ Dörzs törülközők. ~

Óriási választék!!

Thurzó-Füred.

A déli Szepességnek egy remeke, ősi fenyvesek
közepette. — Vasúti állomás Gölniczbánya. 572 m.
Posta és távirda helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely.

Vizgyógyintézet, vízkurák, inhalációk, diétás kurák,
szabad-, nap és tófürdők, villanyozás és massage.
Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérke-
ringési, anyagcsere és más egyéb bajok ellen. —
Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi
időjárás. — Kitűnő konyha és olcsó ellátás. Elő-
és utóidényben 30%, július elejétől 6 heti tartó-
zkodás után 30% árengedmény. — Szobák egész
idényre olcsó átalány árban bérelhetők. — Állandó
fürdőorvos Dr. FANZLER LAJOS.

Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság.

Speczialista

és halhólyag óvszer-különlegességekben.

Valódi francia és amerikai gyárt-
mány, eredeti csomagolásban ::

Orvosilag ajánlva!

Feltétlen biztos!

Óvakodjunk silány utánzatoktól!

Árak tucatonként 2—16 kor.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY“ UJ!

a legmodernebb és legkényelmesebb női óvkülön-
legesség. Ára 15 kor. — Szétküldés titoktartás
mellett.

Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával
ellátott legújabb képes árjegyzékemet

KELETI J. orvos-sebészeti
műszer- és
gumliárak gyára

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Alapítottait 1878. Telefon 13—76.

Gyomorgörcs, kólika, ét-
vágytalanság és általá-
ban gyomorbetegségek-
nél a legkitűnőbb háziszor a

Hollandi
GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható: 44

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECZEN.

PRÓ HIRDETÉSEK. >>

10 szóig 40 fillér, azontúl minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. >>

Levelezés.

Javakorabell Rómeó — Juliát keres. Leveleket a kiadó Rómeó és Julia címen továbbít.

Hölgyek! Harmincöt éves ideálisan gondolkozó, vérbeli bohém vagyok. Foglalkozásom ide köt e városhoz. Nagyon szeretném a kánikula keserveit egy bájos hölgygel megosztani, illetve ezt megédesíteni. Ha akadna egy vállalkozó hasongondolkozású hölgy, akinek a barátsága érdeknélküli, az írjon „Gentleman“ jelige alatt a lap kiadóhivatalába.

Uraim! Cseesének mondott 19 éves baba vagyok. Hivatalba járok, de a kivatal után volna naponta egy pár óra időm, aki ezalatt az óra alatt mulattatni akarna, az írjon „Vig yerek“ jeligére a kiadóba.

Ajánlat.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon asztalterítő, szövet- és csipke-függönyre, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre, vagy tükkör, kép és butor csekély havi vagy heti részletre. — Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek. — Tisztelettel KAISER SALAMON. Hatvan-u. 2. Hatvan-u. 2. Telefon 685.

Legjobb órák és legszebb ékszerek jótállással nagyválaszték és szolid árban **KURIÁN GYULA** elősmert jóhírnévű órák és ékszerésznél Plac-u. 42. Órajavítások pontosan és jótállással készülnek.

Halápi állomásnál iskola szomszédságában 33 kat. hold kétharmadrészben fekete föld, haszonbérbe adó. Lakás és 40 nagy jószágnak istállóval. Értekezés Batthyányi-u. 5. szám alatti ügyvédnél.

Lakás.

Udvari négy szoba, konyha, nagy terrasszal aug. 1-ére kiadó. Bethlen-utca 24.

Kereslet.

A Szilágyságba egy nő ember jó fizetéssel azonnal felvétetik.

Eladás.

A Dankó-féle waggongyár mögötti 6409 négyszögöl szőlő és gyümölcsöst 26,000 koronáért terméssel parcellákban is eladom. — Dr. Varga Imre ügyvéd Csapó-u. 32.

Figyelem!!**Ritka alkalmi házvétel!**

A guti tüzifarakttár mögött levő **BOJER-TELEPEN**

10 évi törlesztésre, tehát kevés pénzzel

olcsó lakóházak

o kaphatók. o

Bővebb felvilágosítást nyújt minden délután 2 órától egész estig a Bojer telepen, a tulajdonos.

1910.

JULIUS.

31 nap.

Szerda**20**

Illés pr.

Ha ön egy koronával előfizet egy hónapra a „Debrecen“-re, folyó hó végéig ingyen kapja a lapot.

Erzsébet - Sósfürdő

BUDAPEST-KELENFÖLD.

Telefon 40-84.

Villamos közlekedés.

A modern kor igényeinek megfelelőleg berendezve: gőzfűtés, villamos világítás. Pontos és szolid kiszolgálás. — **Gyógyjavallatok:** Általános gyengeség, idegzsábák, izom- és ízületi csnz, köszvény, **székrekedés**, aranyér, alhasi vérbőség, máj- és epeutak megbetegedése, főleg **női bajoknál**, minők: tisztulási rendellenességek, hüvely- és méhhu. ut. idült méhlob, huygutak megbetegedéseinél, medencebéli lobok után visszamaradt izzadmányok sterilításánál. Ivókura és forró légfürdők, vibrációs massage, stb. T. c. vendégeinket kívánatra saját fogatsink várják a vonatnál. Állandó orvosi felügyelet. A gyógyhelyre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a **fürdőigazgatóság**, amely egyszersmind a **Budai Királyi Keserűvíz** ez elismert legjobb hashajtóvíz szállítását is eszközli.

Meghívó.

„**A Gazdasági Bank Hajduszoboszlón Részv.-társaság**“

folyó hó 31-én d. e. 10 órakor saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, amelyre a tisztelt részvényes urak meghivatnak.

Tárgysorozat :

1. Alaptőke felemelése.
2. Alapszabály módosítása.

Az alapszabály 18. §-a értelmében szavazati jogával a közgyűlésen csak azon nagykoru részvényes élhet, ki részvényeit a közgyűlést megelőzőleg legalább 5 nappal a társaság pénztáránál vagy a debreceni Ipar- és Kereskedelmi Bank pénztáránál letette a le nem járt szelvényekkel együtt.

Hajduszoboszlón, 1910 július hó 18-án.

Az Igazgatóság.

Őszi trágyázás!

Valódi

Óvakodjunk a hamisításoktól!

védjegyü

THOMASSALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi,
ha ilyen zsákban
van és eredeti ólom-
zár van rajta :

Csak akkor valódi,
ha ilyen zsákban
van és eredeti ólom-
zár van rajta :

Minden zsák tartalom

jelzéssel van ellátva.

KALMÁR VILMOS a Thomasphosphaftfabriken, Berlin vezérképviselője

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 49.